

UNITS FEM ORDINO

Programa eleccions
comunals 2019

EN COMÚ PER ORDINO

ac
ACCIÓ COMUNAL
D'ORDINO

DEMÒCRATES

LA Liberals
d'Andorra

PROGRESSISTES
SDP

Ordinenques i ordenencs,

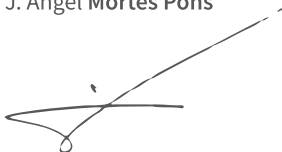
Som el Josep Àngel Mortés i l'Eva Choy, candidats a cònsols d'Ordino en les properes eleccions comunals del 15 de desembre. Encapçalem un equip de persones plural i dinàmic que, amb el nom d'En comú per Ordino, és el resultat de la suma de diverses sensibilitats polítiques: ACO, Demòcrates, Liberals d'Andorra i Progressistes-SDP.

Partim de l'experiència de dotze anys gestionant la parròquia, i en aquests darrers quatre anys la bona entesa, i el debat constructiu sense crispació, han garantit un bon clima de treball que ha contribuït a fer possible polítiques per al benestar de les persones. Ens sentim orgullosos d'aquest llegat que ha consolidat un model de parròquia preparada per afrontar nous reptes de futur. Ara ha arribat l'hora de sumar esforços, idees i il·lusions per defensar de manera conjunta un mateix projecte polític que combina l'experiència comunal amb la renovació i garanteix més representativitat de la societat ordenenca.

La nostra és una proposta engrescadora basada en una política de continuïtat i d'estabilitat que aporta, alhora, noves iniciatives. Un treball amb tothom i per a tothom, amb diàleg amb els agents socials i econòmics, amb una bona gestió pressupostària, amb el màxim de transparència, amb la defensa de la identitat i dels valors tradicionals, amb el suport a la nostra cultura, amb l'establiment de mecanismes de participació ciutadana i amb una gestió del territori que garanteixi la cura pel medi ambient i el respecte pel nostre patrimoni. Continuarem, així, fent d'Ordino la parròquia de referència del país amb un benestar i una qualitat de vida envejables.

Ens queden moltes coses per portar a terme i per això us demanem que ens acompanyeu en aquest camí, que ens feu confiança, perquè amb la vostra complicitat i la vostra col·laboració estem segurs que ho aconseguirem.

J. Àngel Mortés Pons

A stylized, handwritten signature in black ink, featuring a long, sweeping horizontal stroke that curves upwards at the end.

Eva Choy Guiu

A stylized, handwritten signature in black ink, consisting of a circular loop followed by a few sharp, angular strokes.

COMPROMESOS AMB EL CIUTADÀ

El programa que us presentem és el nostre compromís amb tots els ciutadans de la parròquia d'Ordino. Unes propostes pensades per a les persones, sabedors que volem servir una societat cada cop més plural, diversa i complexa.

Un programa per gestionar i millorar la nostra parròquia, però també un programa per fer país. Per això abans d'entrar en les propostes concretes del nostre programa us presentem els eixos que l'han inspirat.

IMPORTÀNCIA DELS COMUNS COM A PILAR DEL MODEL INSTITUCIONAL

Els Comuns són les institucions més antigues d'Andorra i les que tenen un fonament més genuïnament democràtic. Van néixer per generació espontània, en un procés sorgit del poble i encaminat a servir el poble. Totes les institucions andorranes, des dels Coprínceps fins al Consell General, són posteriors a l'existència dels Comuns.

La millor manera de gestionar les institucions de proximitat que són els Comuns és mantenir-se fidel als seus orígens: gestionar de forma conjunta, responsable i eficient els interessos compartits de les ciutadanes i ciutadans de la parròquia.

Volem, i us proposem, uns Comuns coherents amb la tradició i amb el rol institucional que els atorga la Constitució. Uns Comuns representatius de la realitat de cada parròquia i, a la vegada, eficaços en l'aplicació de polítiques que millorin la qualitat de vida de les persones.

Creiem que la millor manera de garantir uns Comuns representatius és configurar unes candidatures de base àmplia, transversals, diverses i fonamentades en el consens. Per això, us presentem una candidatura formada per persones provinents de diverses formacions polítiques i també amb persones independents, perquè la nostra candidatura sigui el més representativa possible. Ens uneix la voluntat de treballar per la nostra parròquia, la voluntat que tots puguem viure en un entorn integrador, amable, sostenible. Un entorn on ningú es quedi enrere, tothom hi trobi el seu espai; on es generin oportunitats, on es pugui prosperar.

Tenim el convenciment que l'estabilitat i la governabilitat dels comuns és un actiu que hem de conservar, de la mateixa manera que hem de seguir aprofundint en la col·laboració entre parròquies i amb el Govern del país.

PREOCUPATS PERQUÈ TOTHOM PUGUI ACCEDIR A UN HABITATGE DIGNE A UN PREU RAONABLE

Estem especialment sensibilitzats amb la problemàtica de l'habitatge. Creiem que és un problema nacional en què el Govern i els comuns han de treballar conjuntament per garantir que tots els ciutadans tinguin accés a habitatges dignes a preus raonables.

Les administracions locals tenen especial importància en la recerca i aplicació de mesures per millorar la situació. Els comuns són propietaris de terrenys, i al mateix temps són els organismes que fixen les cessions urbanístiques i les taxes a la construcció. La seva participació és primordial per trobar els mecanismes per aplicar mesures que ajudin a solucionar la problemàtica del lloguer.

Ens comprometem a treballar en el marc de la taula d'habitatge per trobar les millors iniciatives per millorar la situació del mercat de lloguer i l'accés a l'habitatge, i ser partícips actius de la solució d'aquest problema.

SOLIDARIS I AMB PARTICIPACIÓ CIUTADANA

Aplicar polítiques per a la millora de la qualitat de vida de tots els ciutadans és l'essència de la gestió pública. Posar uns serveis i unes infraestructures de qualitat a l'abast de tothom és un objectiu irrenunciable. I dins d'aquesta idea la prioritat han de ser els que més ho necessiten, els que en un moment determinat es poden quedar enrere, els que són més vulnerables.

El vessant social de les institucions és fonamental perquè ajuda a corregir desigualtats i permet una societat ben cohesionada en què tothom pugui tenir les mateixes oportunitats i que evolucioni sobre la base dels seus mèrits.

Ens comprometem a ser especialment curosos amb la gent gran facilitant els serveis, els espais, les activitats i el suport que necessitin. També els joves requereixen una especial atenció perquè disposin de totes les eines per desenvolupar-se en totes les fases del seu creixement i formació com a ciutadans. Seguirem facilitant l'accés a la cultura, a l'esport, així com a les activitats responsables de lleure.

La política piramidal en què al ciutadà només se li prestà atenció cada quatre anys per demanar-li el vot ha passat a la història. La participació dels que viuen i treballen a la parròquia en la gestió comunal és fonamental i s'ha d'anar fent dia a dia.

Tenim el compromís de demanar, rebre i analitzar totes les propostes per fer millores o solucionar mancances a la parròquia. Potenciar els canals, aprofitant les xarxes, perquè qualsevol comunicació des de la ciutadania arribi de forma ràpida i eficient. Les aportacions per a una millor gestió del bé comú és una tasca de totes i tots i no només dels gestors comunals.

CREACIÓ DE RIQUESA, PILAR FONAMENTAL

Un dels objectius fonamentals de la gestió implica el suport a la generació de riquesa i ajudar tots els negocis. Generar i posar a l'abast les eines que calguin perquè el teixit productiu millori, es creïn més i millors llocs de treball i l'economia prosperi.

Coneixem les dificultats que alguns empresaris i emprenedors estan tenint i ens comprometem que des de l'administració comunal els donin facilitats i se'ls faci costat.

Accions reals i tangibles. Apostem per l'embelliment urbà, per uns espais més amables i per la construcció de projectes emblemàtics que atreguin més turistes i de més qualitat. Invertir en el comerç i el turisme, com a motors de la nostra economia, és una prioritat.

El suport al teixit productiu existent s'ha de complementar amb l'ajuda per als empresaris i els emprenedors que impulsin nous projectes i que diversifiquin la nostra economia. Som conscients que cal afegir noves vies de negoci per assolir nivells òptims de creixement, i que per fer-ho cal una administració més àgil, més integrada i més digital, que acompanyi i impulsi aquest creixement. Els comuns han de tenir un protagonisme en aquest repte i facilitar la creació i la implantació de nous negocis.

HEREUS D'UNA BONA GESTIÓ

Els comuns van trobar-se una situació econòmica molt complicada l'any 2011. Gairebé totes les administracions locals estaven molt endeutades, sense capacitat d'invertir i pràcticament tots els ingressos s'utilitzaven per pagar les despeses fixes i els interessos dels dèficits acumulats.

La gestió acurada i responsable dels darrers anys ha permès una reducció important del deute i unes finances sanejades. Aquest actiu obre la porta que la propera legislatura comunal existeixi la capacitat de fer noves inversions per millorar la qualitat de vida dels ciutadans, donar suport social i fer un pas endavant en els atractius turístics i infraestructures.

L'eficiència i la prudència en l'ús dels recursos públics ha de continuar sent un símbol identitari dels comuns. Hem sanejat les finances comunals i ens comprometem a mantenir-les així. I ho hem d'aconseguir fent més coses.

És possible, ho hem demostrat, controlar la despesa, no generar dèficits, reduir el deute, ajudar qui realment ho necessita i fer les inversions que aportin benefici al conjunt dels ciutadans de la parròquia. Assolir tots aquests objectius tan sols es pot realitzar amb un compromís ferm amb la responsabilitat a l'hora de gestionar els diners de tots.

COMPROMÍS AMB EL DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE I EL MEDI AMBIENT

Estem compromesos amb el desenvolupament sostenible i amb el llegat per a les generacions futures. Estem convençuts que el creixement urbanístic és fonamental, però cal fer-ho amb prudència i amb el respecte al medi ambient.

Volem més parcs, més jardins, més zones verdes, més espais oberts als ciutadans... perquè les ciutats amables amb els seus habitants tenen una millor qualitat de vida. Andorra és verda i aquest atribut és tant un atractiu per als turistes com un bé que hem de conservar i potenciar per a tots els que hi vivim. Nuclis urbans més verds, més accessibles i més nets. Uns nuclis urbans connectats, propers i integrats a l'immens patrimoni natural que els envolta.

La sostenibilitat també passa per la protecció i potenciació del patrimoni cultural. Un patrimoni que hem de posar a l'abast de tothom, els que vivim a Andorra i els que ens visiten, i que s'ha de seguir associant a activitats obertes a tothom. La cultura ha d'estar a l'abast de tothom perquè una societat en permanent enriquiment intel·lectual és una garantia de cohesió social i creixement col·lectiu.

La sostenibilitat està intrínsecament relacionada amb la voluntat de potenciar el transport públic, el vehicle elèctric i la col·laboració amb el pla del Govern per anar reduint progressivament els elements contaminants que es generen.

Impulsar el compromís col·lectiu amb la sostenibilitat vol inversió en campanyes de conscienciació: reciclatge, ús responsable dels recursos naturals, eficiència energètica, ciutats al servei dels vianants. La conscienciació ha de venir acompanyada de mitjans i alternatives reals, i creiem que els comuns tenen molt a dir i fer en aquest àmbit.

UN PROJECTE AMBICIÓS QUE NECESSITA LA TEVA COMPLICITAT

Els comuns han fet una gran tasca, sovint sobre la base de sacrificis, i ara ha arribat el moment que les bases sòlides que s'han anat edificant durant els darrers anys permetin un salt endavant. No en tenim prou, hem de ser ambiciosos i exigents. El que ja hem assolit ens ha de motivar a seguir millorant. Un nou impuls gràcies a la incorporació de més persones, més visions, més sensibilitats. Més complicitats per un projecte cada cop més ampli i transversal.

Aquest ambiciós projecte comunal necessita el teu suport i de la teva participació activa. Sense tu res del que tot seguit et proposem serà possible. Perquè aquest projecte comú tiri endavant et volem, et necessitem al nostre costat i (junts o units) anirem construint la parròquia en la qual somiem viure i de la qual encara ens sentim més orgullosos. És possible, ho hem demostrat, controlar la despesa, no generar dèficits, reduir el deute, ajudar qui realment ho necessita i fer les inversions que aportin benefici al conjunt dels ciutadans de la parròquia. Assolir tots aquests objectius tan sols es pot realitzar amb un compromís ferm amb la responsabilitat a l'hora de gestionar els diners de tots.

El programa que tot seguit us presentem i detallem recull aquests principis. Uns eixos d'actuació compartits des de diferents parròquies i que cada Comú haurà de concretar des de les seves necessitats i realitats.

A ORDINO EN VOLEM MÉS I ET PROPOSEM SEGUIR MILLORANT AMB LES SEGÜENTS PROPOSTES:

1

PER UNA ADMINISTRACIÓ PROPERA, EFICIENT I PARTICIPATIVA

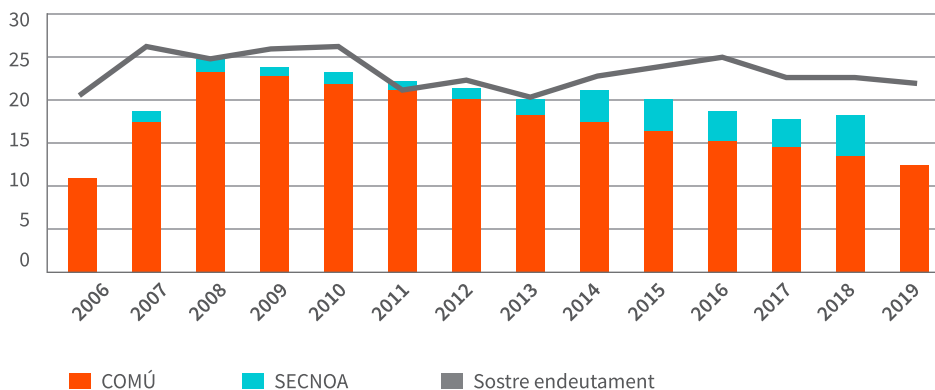
QUÈ HEM FET?

Els objectius que ens vam marcar ara fa quatre anys han estat aconseguits. Hem reduït l'endeutament provinent de l'any 2008, invertint en la parròquia i sobretot en les persones i en el seu benestar. Hem estat curosos amb les finances comunals perquè hem realitzat les inversions utilitzant exclusivament els ingressos de què disposava el Comú i en cap cas no hem contret un endeutament suplementari, per no minvar les possibilitats d'inversió futures.

Dins del marc pressupostari d'aquest darrer mandat, hem optat per subcontractar certs serveis incrementant les partides de funcionament a curt termini, la qual cosa ens ha permès una millor eficiència i rendiment.

Els darrers quatre anys hem seguit disminuint l'endeutament, passant de 6.284 €/hab. el 2008 a 3.735 €/hab. al tancament del 2018. A més, el canvi d'accionariat que ha permès la viabilitat de SECNOA ha contribuït també a la baixada del sostre d'endeutament.

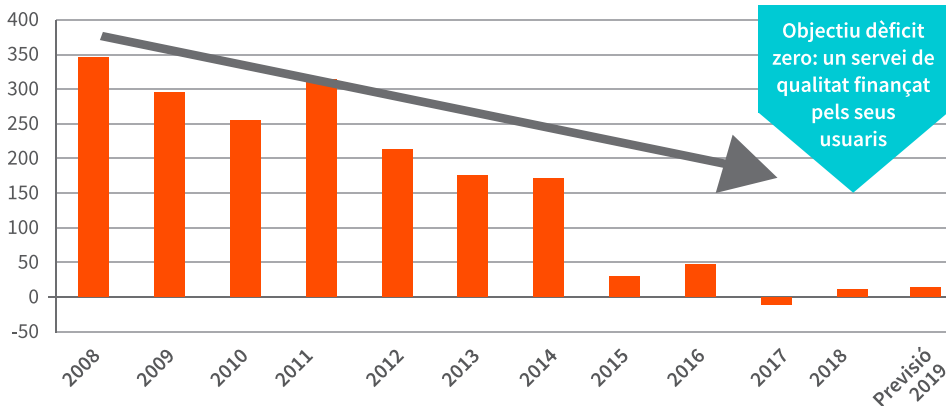
ENDEUTAMENT COMÚ D'ORDINO (En milions d'€)

Durant aquests quatre anys, hem prioritzat unes inversions necessàries i mesurades, tenint en compte la sostenibilitat de les finances. L'Edifici de l'Estudi, l'adequació de les parades de bus, l'ampliació del Centre Esportiu d'Ordino, el condicionament del parc infantil d'Ordino i el de la Cortinada, la creació de diferents zones d'aparcament o l'estabilització de la carretera de Sorteny són els exemples més significatius d'aquestes inversions.

En concret, al Centre Esportiu d'Ordino (CEO), després d'haver elaborat un pla de reforma integral, s'ha aconseguit l'autosuficiència gràcies a la bona gestió i les inversions que s'hi han destinat.

DÈFICIT CORRENT DEL CENTRE ESPORTIU D'ORDINO (En milers d'€)

Durant els darrers quatre anys, per tant, hem avançat per fer del Comú una Administració propera, eficient i participativa.

Hem fet una inversió considerable en la formació dels treballadors del Comú, que reverteix directament en la millora de la qualitat del servei al ciutadà.

Hem apostat pel transport públic, sabedors que la mobilitat sostenible ha de ser impulsada per les administracions. Per aquest motiu, hem implantat un servei de transport a l'abast de tothom amb una alta freqüència de pas, adaptat a les necessitats de la ciutadania i amb una millora de les parades.

L'aplicació **Ordino és viu** ha esdevingut una eina de comunicació directa i bidireccional, atès que fa arribar, de forma ràpida i eficient, tota la informació del Comú als ordinencs, i aquests poden utilitzar-la per expressar les seves inquietuds.

QUÈ FAREM?

UNA ADMINISTRACIÓ AMB UNES FINANCES SOSTENIBLES I UNA GESTIÓ MODERNA, TRANSPARENT I AMB VOCACIÓ DE SERVEI

- Continuarem promovent la fiscalitat dinamitzadora per la qual hem estat apostant durant aquests anys, amb un tipus baix de l'impost de radicació de comerç per a les superfícies complementàries i bonificacions per als comerços durant el primer any.
- Incentivarem fiscalment les reformes d'edificis per a una millor eficiència energètica, tal com hem estat fent durant el darrer mandat.
- Facilitarem els ajornaments i fraccionaments de cobrament de taxes i tributs, tant als ciutadans en general com a les empreses.
- Continuarem amb el projecte d'Administració electrònica perquè la ciutadania pugui fer gestions amb el Comú a través d'Internet d'una forma eficaç, segura i sense haver de desplaçar-se.
- Enllestirem el Pla estratègic del transport parroquial, que permet posar-lo a l'abast de tothom amb més freqüència, a un preu reduït i amb informació constant mitjançant les pantalles informatives i l'aplicació Ordino és viu.
- En el marc d'una gestió comunal transparent i de màxim consens, continuarem mantenint un diàleg permanent amb la minoria del Comú.
- Posarem en marxa la carrera professional horitzontal i promourem un sistema de gestió per al seu acompliment, en aplicació de la nova Llei de la Funció Pública. D'aquesta manera, donarem als nostres col·laboradors els mitjans necessaris per a la seva evolució i progrés per ser encara més eficients.

UNA ADMINISTRACIÓ QUE FOMENTA LA CULTURA DE LA PARTICIPACIÓ I LA RESPONSABILITAT CIUTADANA

La parròquia som tots els ciutadans. Per tant, tots i totes tenim el dret i la responsabilitat d'opinar, suggerir, valorar i participar en el disseny de les accions del Comú.

■ Per aquest motiu, **continuarem**:

- Oferint més informació pública, mitjançant el butlletí comunal trimestral *Ordino és viu*, perquè la ciutadania pugui valorar les accions del Comú.
- Cercant espais de debat, intercanvi i consens perquè els ciutadans, les entitats i el Comú compartim projectes (reunions de veïns, reunions amb els quarts, temàtiques d'interès general, etc.).
- Potenciant els Consells d'Infants com a espai de participació dels nostres ciutadans més joves, a fi que puguin expressar i opinar i esdevinguin ciutadans adults crítics amb valors democràtics.

■ També hi haurà a l'abast de la ciutadania diferents **mitjans de participació** que millorarem:

- **App Ordino és viu.** Es podran continuar trametent queixes i suggeriments, al mateix temps que mantenir-se informats. Si el ciutadà troba que hi manca algun tipus d'informació, podrà fer arribar els seus suggeriments per ampliar l'eina.
- **Butlletí comunal.** A més de comunicar sobre allò que succeeix a la parròquia, el butlletí també tindrà seccions obertes a la participació ciutadana: es podran enviar fotografies de la parròquia per ser publicades, per mostrar un indret, una imatge curiosa o alguna cosa a millorar.
- **Web comunal.** Aquest web ens permetrà publicar enquestes periòdiques sobre assumptes que afecten la parròquia i serà una eina per expressar opinions.

El teixit associatiu és una peça clau en la dinamització de la participació ciutadana. Sense un **teixit associatiu fort** difícilment podrem aconseguir una transformació en positiu de la situació sociocultural i identitària de la parròquia.

■ Per això, **continuarem**:

- Donant **suport i impuls a l'associacionisme** de la parròquia, tant als col·lectius socioculturals existents com als que es vulguin crear.
- Celebrant les reunions veïnals anuals per nuclis de població, a fi de donar veu a totes les necessitats i inquietuds de les diferents poblacions que formen la parròquia.

- Facilitant l'assessorament administratiu a tots aquells col·lectius de la parròquia que desitgin constituir-se com a associació (tal com hem estat fent amb els joves, la gent gran, etc.).

■ **I, seguint aquesta línia de treball, convocarem:**

- **Certàmens d'idees** amb la col·laboració de persones i col·lectius específics que presentaran projectes a fi de resoldre temes d'interès (tal com hem fet a *Ordino, territori de la biosfera*).
- **Pressupostos participatius** perquè entre tots els ciutadans de la parròquia decidim en què invertirem una quantitat determinada del diner públic, donant així resposta a les necessitats i interessos reals.

I, finalment, com hem fet sempre, els cònsols i els consellers continuarem a la disposició de tots els ciutadans, rebent tothom que vulgui exposar-nos qualsevol qüestió.

2

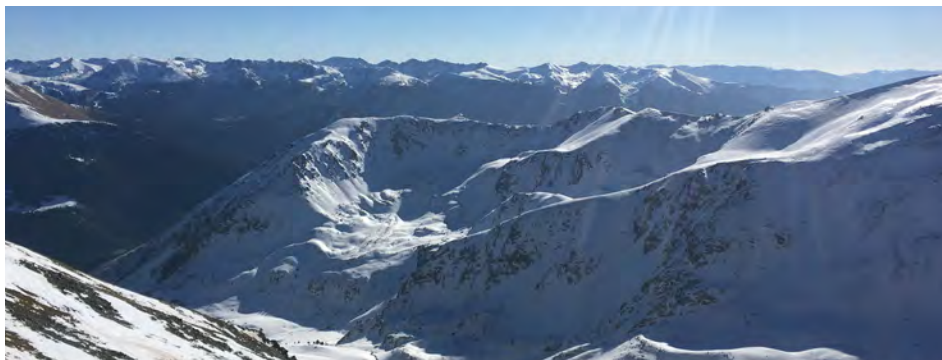

PER UN TURISME I UNA ECONOMIA LOCAL PRÒSPERS I DINÀMICS

QUÈ HEM FET?

Hem fet realitat la voluntat compartida, més enllà de les ideologies polítiques, de **garantir el futur d'Arcalís**, amb una nova concessió i una entrada de capital privat a la societat SECNOA que li permet posseir una capacitat inversora i empresarial per esdevenir el motor econòmic de la parròquia. El Comú ha signat un conveni de col·laboració amb l'Institut d'Estudis Andorrans (IEA) i l'Observatori de la Sostenibilitat d'Andorra (OBSA) per crear la **Casa de la Muntanya**. L'objectiu d'aquesta iniciativa és crear projectes específics relacionats amb l'esport i el turisme de muntanya:

- Serà un espai on s'explicarà la muntanya de forma interactiva i experimental. Així mateix, permetrà promocionar, difondre i fer reserves d'activitats esportives i de turisme de muntanya, activitats tradicionals i també innovadores.
- Permetrà interactuar i generar sinergies i projectes entre les empreses que treballen en l'àmbit de la muntanya.
- Permetrà analitzar amb les empreses del sector, la Cambra de Comerç i l'Administració pública les necessitats i els requeriments en formació professional i universitària de les professions de muntanya.

QUÈ FAREM?

TURISME DE MUNTANYA I NATURA

- Busquem un **turisme sostenible**, coordinat pel projecte de la UNESCO *Ordino, territori de la biosfera*, que vol preservar l'entorn i el medi natural.
- Crearem un producte turístic anomenat **Riberamunt** per fer valer els nostres principals actius i donar a conèixer cadascun dels nostres pobles i camins.
- Crearem rutes turístiques per donar a conèixer el patrimoni de la **pedra seca**, potenciant la zona d'Encodina com a zona d'esbarjo i cultura.
- Continuarem treballant en la **senyalització** de tots els punts d'interès turístic de la parròquia.
- Seguirem donant suport als **esdeveniments esportius** ja consolidats a la parròquia i a d'altres que hi puguin aportar valor, tant en l'àmbit nacional com en l'internacional, per posicionar el nom de la parròquia d'Ordino dins del món de l'esport (la Duatló Ordino-Casamanya, l'Andorra Ultra Trail, el 2900 Alpine Run, la Pirinenc Clàssic, el Trofeu Borrufa, la Casamanya Extrem, l'Andorra Winter Rally, el Freeride World Tour, etc.).
- Consolidarem Ordino com a **destinació cicloturista**, aprofitant que disposem de colls mítics presents en els recorreguts de les grans proves internacionals de ciclisme.
- Potenciarem **punts d'interès** de la parròquia per als ordinencs i per als turistes, com ara els estripagecs als cims més emblemàtics de la parròquia.
- I també treballarem amb tots els agents del sector —SECNOA, privats i les associacions de la parròquia— per elaborar **accions conjuntes**.

TURISME CULTURAL

- Potenciarem la Mostra Gastronòmica d'Andorra a Ordino perquè esdevingui un **referent gastronòmic del país**.

- Continuarem apostant pels **esdeveniments culturals de rellevància internacional** —Ordino Clàssic, Art Camp, Ordino Jardins d'Art, Cicle Geografies, Nit de la candela, etc.— i continuarem treballant conjuntament amb la Massana pel que fa al Cicle de Muntanya i Viatges i el Tast Músic.

DINAMITZACIÓ

- Continuarem apostant per la col·laboració entre el sector públic i privat i treballarem en un **pla estratègic de dinamització de la parròquia** els dotze mesos de l'any.
- Després de la signatura del conveni de col·laboració entre el Comú i el quart d'Ordino, treballarem per donar ús a les instal·lacions de l'**Hotel Casamanya**, per la qual cosa ja hem creat un equip de treball i hem acordat la signatura d'un acord d'intencions.

Seguirem esforçant-nos per tal que s'utilitzi de forma continuada l'**Andorra Congrès**

- **Centre d'Ordino** perquè generi activitat, ja sigui mitjançant concessió administrativa a privats o bé via convenis de cessió a entitats i organismes públics.

Conjuntament amb el Govern, s'ha realitzat un estudi sobre **els usos i la viabilitat per**

- **a la Casa Rossell**, presentant un conjunt de propostes sorgides d'un procés de treball creatiu. Aquest estudi s'ha centrat en elements com ara l'impacte en la dinamització de la parròquia d'Ordino i del conjunt del país o elements quantitatius de viabilitat, entre d'altres. Col·laborarem, per tant, amb el Govern per tal de donar un ús a aquest patrimoni que beneficiï i dinamitzi el nucli d'Ordino.

3

PER UNA PARRÒQUIA ORDENADA, ATTRACTIVA I SOSTENIBLE

QUÈ HEM FET?

- Hem fet la revisió del Pla d'ordenació i urbanisme parroquial (POUP), facilitant el planejament urbanístic, conservant l'essència tradicional de muntanya, dinamitzant els potencials paisatgístics i naturals i regulant elements edificatoris. L'objectiu d'aquesta revisió ha estat en tot moment la millora de la qualitat de vida dels ciutadans, així com la revitalització qualitativa d'Ordino com a destinació turística.
- Hem col·laborat amb el Govern en els treballs per facilitar l'eixamplament de la carretera general CG3, aconseguint un accés més segur als pobles de la parròquia i a l'estació d'esquí.
- Hem fet un treball considerable pel que fa als aparcaments, condicionant nous espais al Serrat, Arans, la Cortinada i l'aparcament de la Plana dels Camps.

QUÈ FAREM?

SERVEIS, MANTENIMENT I CIRCULACIÓ

El benestar dels ciutadans depèn sobretot d'una bona qualitat en els serveis i el seu manteniment: la treta de neu, la neteja dels carrers, la recollida de residus, el manteniment de les zones enjardinades... Una de les nostres prioritats serà continuar potenciant i millorant aquests serveis.

Civisme i responsabilitat ciutadana

- Potenciarem les campanyes de sensibilització dels propietaris d'**animals de companyia** a fi de trobar un equilibri i permetre la convivència social.
- Vetllarem perquè els infants i joves utilitzin el **camí escolar** amb tota seguretat amb la col·laboració dels agents de circulació, tant a l'escola de primària com a la de segona ensenyança.
- Seguirem millorant la **treta de neu**, optimitzant l'organització dels serveis i tots els aspectes que se'n deriven.
- A fi de tenir un **parc mòbil** que respecti el medi ambient, seguirem renovant-lo progressivament tenint en compte criteris d'eficiència energètica i d'emissions contaminants.
- Introduïrem millores en el servei de **recollida selectiva** per tal de complir els objectius del Pla nacional de residus.
- Treballarem conjuntament amb el Comú de la Massana per fomentar i agilitzar l'ús de la **deixalleria**.
- Facilitarem als ciutadans la recollida domiciliària dels **residus voluminosos** (mobles, matalassos, etc.).

Manteniment i embelliment

- Seguirem millorant els **parcs infantils**, suprimint els sorrals i substituint-los per gespa, tant natural com artificial, i vetllant per la seguretat dels infants.
- Continuarem potenciant l'atractiu dels nostres pobles amb la **plantació d'arbres i conjunts florals adaptats**, i optimitzarem el manteniment de les zones enjardinades.
- Unificarem el **mobiliari urbà** (bancs, fanals, papereres...).
- Tal com hem estat fent fins ara, apostarem per una política d'**enllumenat públic** energèticament eficient

Mancomunitat

- Continuarem millorant la **xarxa de distribució d'aigua potable**, posant especial èmfasi en l'alimentació del dipòsit de Llorts, la nostra reserva d'aigua més gran, per tal que puguem gaudir-ne durant tot l'any.
- Seguirem invertint en la **renovació de les instal·lacions** de la Mancomunitat d'Aigües perquè és un recurs imprescindible per a la parròquia.

Circulació i seguretat

- Vetllarem per la **seguretat dels infants i joves**, optimitzant la planificació dels horaris dels agents de circulació perquè puguin ser presents a les entrades i sortides de les escoles.
- Destinarem els mitjans necessaris per **reduir la velocitat dels vehicles** als punts sensibles de la parròquia.

OBRES I URBANISME

- Seguirem treballant en la **normativa urbanística** per anar-la adaptant i actualitzant a les necessitats de la parròquia.
- Millorarem l'estat de les **voravies** per trams i per zones amb materials que allarguin la seva vida útil.
- Potenciarem i crearem **aparcaments** en tots els pobles de la parròquia per tal d'endreçar els espais i millorar la mobilitat en general. En aquest sentit, ja tenim un projecte d'ampliació i millora de l'aparcament de Sornàs.

- Utilitzarem els materials tradicionals, com ara la **pedra** i la **llosa**, per tal d'unificar progressivament els **punts de recollida de residus**.
- Continuarem refent i mantenint els **empedrats dels carrers** dels pobles de la parròquia.

Infraestructures viàries

- Conjuntament amb el Govern, continuarem treballant:
 - En la millora del Pla sectorial d'infraestructures viàries, posant especial èmfasi en la **variant de la Massana**.
 - En l'**eixample, millora i embelliment de la CG3**.
 - En la prevenció dels riscos naturals, com ara la caiguda dels blocs rocosos i les allaus.
- Treballarem en la **millora i l'embelliment de la carretera secundària del Coll d'Ordino** i vetllarem per garantir la **seguretat** de la mobilitat de vehicles i persones a les zones habitades.
- Continuarem treballant en la millora de la **xarxa de carreteres de la parròquia**.

ENERGIA I SOSTENIBILITAT

Energia

- Auditarem tots els nostres edificis per tal de saber quines són les actuacions a realitzar per tal de **minimitzar el seu consum d'energia**, seguint les directrius de la Llei per a l'impuls i la transició energètica.
- Renovarem el nostre **parc d'edificis** de forma progressiva perquè esdevinguin **sostenibles**.
- Continuarem apostant per la **generació d'energia d'origen renovable**, en especial per l'energia solar i l'energia hidràulica. L'Administració ha de tenir un comportament exemplar de cara als ciutadans de la parròquia.
- Desplegarem projectes d'**implantació d'energies renovables i alternatives** als edificis públics, per a un estalvi econòmic i una millor gestió ambiental de la parròquia.

Mobilitat sostenible

- Apostarem per una **mobilitat més sostenible**, fomentant un transport públic eficient, accessible, econòmic i més ben difós.
- Creiem en la **mobilitat a peu** perquè és la millor manera de poder gaudir de la parròquia. En aquesta línia, **facilitarem l'estacionament dels vehicles** i promourem els avantatges de l'**ús de la targeta comuna** a preu reduït per als aparcaments de tota la parròquia.
- Se seguirà millorant la **xarxa de camins** tant de muntanya com els que connecten els diferents pobles de la parròquia, tal com s'ha fet al camí ral d'Ordino a Llorts.

4

PER UN PATRIMONI NATURAL I CULTURAL

QUÈ HEM FET?

- Les dinàmiques naturals, culturals, socials i econòmiques pròpies d'Ordino ens han portat a presentar —després d'un treball de participació ciutadana— la candidatura *Ordino, territori de la biosfera* perquè la nostra parròquia sigui inclosa dins la Xarxa Mundial de Reserves de la Biosfera. Rebrem, així, un reconeixement internacional que ens ha de posicionar com una destinació referent. Hem d'aconseguir un desenvolupament econòmic i social, accentuar el respecte pel nostre patrimoni, mantenir viva la nostra cultura i identitat com a poble i assolir una bona gestió del medi.
- Ordino és una parròquia de valors, costums i tradicions, i en els darrers anys hem treballat per promoure i preservar el patrimoni històric i cultural de la parròquia amb actuacions com ara l'activitat de les claus de la Cortinada i l'acompanyament dels col·lectius que han recuperat tradicions de la cultura popular ordinenca (les representacions de l'última ossa d'Ordino, la farsa dels contrabandistes, la cremada de falles la nit de Sant Pere...).
- I s'han creat nous punts d'interès per als ordinencs i els visitants per fer valer el nostre entorn natural i urbanístic: el Bosc Viu —amb la inclusió d'un conjunt artístic únic—, els estripagecs als cims més emblemàtics de la parròquia o l'espectacularitat de la Nit de la candela al poble d'Ordino.
- En definitiva, hem fet que els ciutadans fossin partícips de la parròquia que volem entre tots

QUÈ FAREM?

ORDINO, TERRITORI DE LA BIOSFERA

- Treballarem en el desplegament del projecte *Ordino, territori de la biosfera*, un cop la UNESCO n'accepti la candidatura, presentada aquest any.
- El projecte permetrà el desenvolupament de programes en l'àmbit del turisme, la promoció econòmica local, els esports de muntanya i l'educació de forma participativa entre el Comú, l'Institut d'Estudis Andorrans (IEA), la ciutadania, els privats i els grups de recerca en un espai compartit, que serà la Casa de la Muntanya.

AGRICULTURA I RAMADERIA

- Treballarem conjuntament amb els ramaders per aconseguir un millor **aprofitament de les pastures**, explorar possibles **cultius alternatius** i potenciar el **turisme agroramader**.
- Apostarem per una **fira artesana, ramadera i de productes locals** per tal de promoure'ls durant un cap de setmana i atraure afluència turística.
- Impulsarem la **quantificació econòmica dels recursos ecosistèmics que aporten les gestions agroramaderes** (gestió del bosc i reducció del risc d'incendis, preservació del paisatge i la biodiversitat, etc.), per tal de fer valer de forma objectiva el seu impacte tant ambiental com econòmic.
- Seguirem invertint en la **conservació i protecció del patrimoni cultural agroramader**.

MEDI AMBIENT

- Seguirem treballant en una **gestió forestal sòlida**, seguint el Pla de gestió i potenciant una millora important al sotabosc.

- Impulsarem, juntament amb altres comuns, una planta mancomunada de tractament forestal que permetrà un millor **aprofitament del residu forestal** de la parròquia i una reducció significativa del preu de l'estella, que actualment subministra la caldera de biomassa del Centre Esportiu d'Ordino.
- Continuarem posicionant el **Parc natural de Sorteny** com a referent internacional a través de la marca Parc Pirinenc de les Tres Nacions —projecte que ajudarà a desenvolupar no només la promoció internacional de parc, sinó també projectes de cooperació en matèria de conservació del patrimoni natural, promoció del patrimoni cultural i diferents itineraris turisticoesportius.
- Potenciarem col·laboracions amb altres espais protegits. Estudiarem alternatives i iniciatives per potenciar el **Centre de Natura de la Cortinada**.

CULTURA

La cultura i el patrimoni històric

- Seguirem potenciant el patrimoni cultural i històric de la parròquia, fent el **manteniment dels nostres monuments** i fent valer el patrimoni de **Casa Rossell**, juntament amb el Govern.
- Un cop inventariats durant els darrers anys, es recuperaran i reconstruiran **orris**, **parets de pedra seca** i altres **elements arqueològics** del patrimoni agroramader.

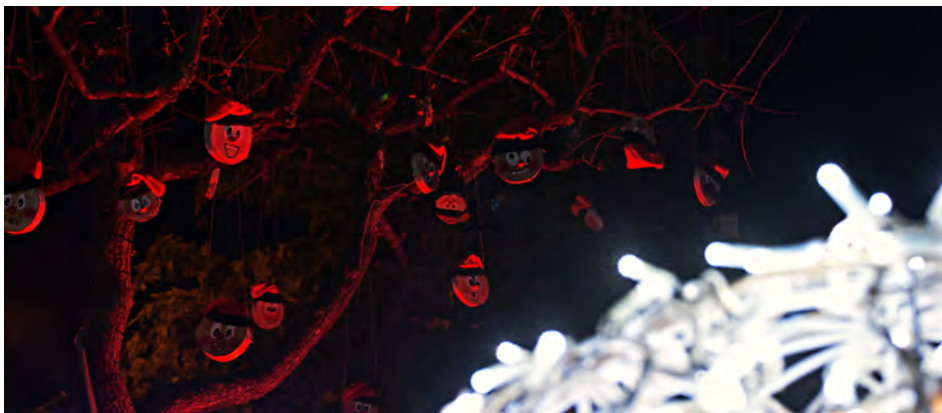

- Continuarem col·laborant amb el Ministeri de Cultura i la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) en les **prospeccions arqueològiques de la parròquia**, per la qual cosa hem prorrogat el projecte de recerca i inventari del patrimoni immoble i arqueològic iniciat l'any 2016 amb les esmentades institucions.
- Donarem continuïtat al projecte de la **Ruta del Ferro** en el marc de la xarxa transnacional de la Ruta del Ferro als Pirineus, constituïda en associació el 2018 i de la qual en formen part 11 institucions transfrontereres, entre elles el Comú d'Ordino i el Govern d'Andorra. Aquesta xarxa ofereix al públic les claus per comprendre la història del ferro i la seva producció i elaboració al voltant d'un itinerari turístic comú.

La cultura i les tradicions

- Mantindrem vives les **tradicions arrelades** a Ordino amb les activitats del tió, el carnaval, l'ossa, els contrabandistes, les falles, etc., amb la participació dels diferents col·lectius de la parròquia.

- Ampliarem el **Bosc Viu** perquè esdevingui un atractiu turístic més de la parròquia.

Manifestacions culturals

- Seguirem apostant per les activitats culturals d'èxit, com ara la Nit de la candela o l'Ordino Clàssic.

Les associacions

- Som conscients de la importància del teixit associatiu com a suport per a la divulgació de les tradicions. Per això, seguirem **donant suport** a totes les **associacions culturals** de la parròquia: Coral Casamanya, Grup Artístic, Esbart Valls del Nord, Associació de la Gent Gran i les diferents comissions de festes.

5

ORDINO: QUALITAT DE VIDA I POBLACIÓ ACTIVA

QUÈ HEM FET?

- Hem treballat per convertir Ordino en **un referent en qualitat de vida**, pensant en tots els col·lectius i vetllant pel seu benestar.
- L'obertura del nou **edifici sociocultural l'Estudi** ha estat una millora important en els serveis socials de la parròquia, centralitzant en un mateix edifici la ludoescola, la biblioteca i La Capsa, espai de creació.

QUÈ FAREM?

BENESTAR

■ Serveis i ajudes

El nostre equip es compromet a buscar solucions a la inaccessibilitat a l'habitatge, tenint en compte que qualsevol iniciativa s'ha de dur a terme conjuntament amb el Govern. Som conscients que l'habitatge, i especialment l'augment dels preus del lloguer, s'ha convertit en un dels temes que més preocupen els ciutadans. A En Comú per Ordino tenim clar que les institucions públiques han d'actuar i oferir respostes que siguin realistes.

- Vetllarem per un bon servei del **Servei d'Atenció Domiciliària (SAD)**, per tal de garantir l'autonomia de les persones. Mantindrem el conveni amb el Govern de cessió d'un **pis social** per a les persones que ho requereixin.
- Incentivarem els promotors immobiliaris perquè cedeixin pisos en comptes de pagar compensacions econòmiques i que aquests habitatges es destinin al lloguer a preus raonables.
- Instarem el Govern que allargui la moratòria i flexibilitzi els requisits per a la rehabilitació d'edificis que es destinin a habitatges de lloguer.

- Seguirem treballant per un model d'atenció social equitable, mantenint les **ajudes** a les persones amb recursos insuficients.
- Seguirem **col·laborant** amb organismes i associacions del país que treballen pel benestar i l'ajut a les persones.
- Ordino és una parròquia inclusiva i, per aquest motiu, seguirem col·laborant amb el servei de treball protegit **Agentas** i amb el projecte per a la integració d'infants amb discapacitats **Integra**.
- **Contractar personal del Servei d'Ocupació** seguirà sent una opció per al nostre Comú, tot col·laborant amb el Departament d'Ocupació i Treball del Govern.

Infants i joves

- Mantindrem una **escola bressol** i una **ludoescola** de qualitat, tenint cura de les necessitats de les famílies.
- Seguirem aportant millores a les **instal·lacions lúdiques** de la parròquia per als infants perquè puguin gaudir d'uns espais de lleure de qualitat.
- Mantindrem una estreta col·laboració amb els centres educatius de la parròquia, participant activament en les **junes d'escola** i col·laborant en els esdeveniments organitzats per les escoles.
- Col·laborarem amb les **associacions de pares** i seguirem potenciant l'Escola de Pares i Mares de les Valls del Nord, juntament amb la Massana.
- El **Consell dels Infants** seguirà sent l'eina integradora i participativa dels infants a la vida política de la parròquia.
- Ordino ja té el certificat de **Parròquia Amiga de la Infància** i hem d'emprendre un camí continu de treball a favor del benestar dels infants. És per aquest motiu que seguirem treballant amb UNICEF, per tal de mantenir aquest reconeixement, amb accions com ara l'aprovació del Reglament nacional del lleure, la conservació del camí escolar o el manteniment del Consell d'Infants.
- Seguirem amb les activitats mancomunades de l'Escola de Música a l'espai de creació **La Capsa**.

- Seguirem impulsant el Punt d'Informació Juvenil (PIJ) com a lloc de retrobament dels joves de la parròquia, amb la figura de l'**educador de carrer**.
- Oferirem les **activitats d'estiu** i les **activitats interparroquials** amb la col·laboració dels altres comuns i el Govern. Buscarem **alternatives a la casa de colònies** per tal de poder donar continuïtat a aquesta activitat d'estiu.
- El Comú col·laborarà amb les associacions de joves i, en particular, amb les **comissions de festes**, per tal de mantenir vives les tradicions i oferir unes activitats adaptades a tots els públics a les nostres festes majors.

Gent gran

- Ens agrada que la **gent gran** sigui activa i s'involucri a la vida social de la parròquia. Per això, seguirem oferint activitats lúdiques, esportives i culturals als nostres padrins, com ara els jocs esportius, les memolimpiades, la Festa Gran o els viatges sorpresa.
- La **Casa Pairal** seguirà sent un espai dinàmic i participatiu. Potenciarem els tallers intergeneracionals amb els joves i els Consells Participatius dels Savis amb els polítics.
- Garantirem la continuïtat de l'oferta dels **horts socials** als nostres padrins.
- Donarem suport i col·laborarem amb l'Associació de la Gent Gran d'Ordino.

POBLACIÓ ACTIVA

- El **Centre Esportiu d'Ordino** és un referent per al benestar dels ciutadans de la parròquia. Segons les necessitats reals dels socis, farem que aquestes **instal·lacions creixin**.
- L'esport és una eina integradora per a tots els ciutadans. Treballarem conjuntament amb els **clubs i les associacions esportives** de la parròquia per poder donar resposta a les seves necessitats.
- Continuarem impulsant l'ocupació de les instal·lacions esportives promovent **estades formatives** o entrenaments de pretemporada de federacions i clubs nacionals i estrangers, fora de les èpoques de màxima ocupació.
- Cercarem espais per ubicar **instal·lacions esportives a l'aire lliure**.

10 PUNTS PER ORDINO

- 1_ Continuarem treballant per una **administració propera i transparent**, incentivant la participació activa dels ciutadans. En aquesta línia crearem un **pressupost participatiu** d'una determinada partida econòmica perquè els ciutadans puguin decidir en quina prioritat cal invertir els diners.
- 2_ Mantindrem un **pla de gestió financer eficient**, prioritzant les inversions necessàries, racionalitzant les despeses, sense generar més endeutament i mantenint la qualitat i la sostenibilitat dels serveis.
- 3_ Potenciarem les **polítiques socials**, com un pilar essencial, mantenint les ajudes als col·lectius i persones més vulnerables. Tindrem especial cura de la infància, l'adolescència, la joventut i la gent gran.
- 4_ Treballarem amb els projectes Unesco **Ordino, Territori de la Biosfera i la Casa de la Muntanya**, per un model de turisme sostenible i preservant l'entorn i el medi natural.
- 5_ Seguirem treballant per tenir una **parròquia ordenada** i paisatgísticament atractiva com a garantia de **qualitat de vida** per als ciutadans i les generacions futures.
- 6_ Treballarem en la **dinamització de tota la parròquia**, apostant per la col·laboració entre SECNOA, el sector públic i privat i treballarem en un **pla estratègic de dinamització** els dotze mesos de l'any.
- 7_ Crearem un **producte turístic anomenat "Riberamunt"** per posar en valor els nostres principals actius i donar a conèixer cadascun dels **nostres pobles**, aprofitant així el **Camí Ral** donant-li més ús i oferint-li més atractius.
- 8_ Potenciarem el **sector agroramader**, no solament com a sector productiu de l'economia, sinó també com a gestor del territori, tant dels fons de vall i els rebaixants com de les pastures de muntanya.
- 9_ Seguirem potenciant el **patrimoni cultural i històric** de la parròquia, continuant **mantenint els nostres monuments** i posant en valor el patrimoni de **Casa Rossell**, conjuntament amb el Govern.
- 10_ Consolidarem els valors propis de la nostra identitat que transmeten **les nostres tradicions**, i que divulgarem fomentant així la cohesió social i el turisme cultural, donant **suport** a totes les **associacions culturals** de la parròquia.

AGENDA D'ACTES

REUNIONS DE POBLE:

- **La Cortinada i Arans:** dimarts 3 de desembre a les 21.30 h a l'Hotel Sucarà (La Cortinada)
- **Llorts i el Serrat:** dimecres 4 de desembre a les 21.30 h als Apartaments La Neu (Llorts)
- **Sornàs i Ansalonga:** dimecres 11 de desembre a les 21.30 h a l'hotel Sant Miquel (Ansalonga)
- **Ordino:** divendres 13 de desembre a les 20.30 h al Centre de Congressos

DEBAT TELEVISIU A RTVA:

- Divendres 6 de desembre a les 21.30 h

1_ J. Àngel Mortés Pons

2_ Eva Choy Guiu

3_ Samuel Duró Backes

4_ Eduard Betriu Lizarte

5_ Xavier Herver Merino

6_ Jordi Serracanta Marcet

7_ Maria del Mar Coma Padilla

8_ M.Cristina Montolio Guasch

9_ Meritxell Rabadà Duque

10_ Antoni Escabrós Duró

11_ J. Anton Mazón Velasco

12_ Jessica Gastó Sánchez

EN COMÚ PER ORDINO

DEMÒCRATES

